

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΑΡΙΘ ΦΥΛΛΟΥ 163

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ

1912

Περὶ ἐξετάσεων ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις. (*)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγμα «περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων», τὸν ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1895 ΒΤΒ' νόμον «περὶ ἐξετάσεων ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ἐλληνικοῖς σχολείοις», τὸν ἄρθρον τοῦ «περὶ γυμναστικῆς καὶ γυμναστικῶν καὶ ἀθλητικῶν ἀγώνων» ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1899 ΒΧΚΑ' νόμου καὶ τὸ 5ον ἄρθρον τοῦ «περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσεως» ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1910 ΓΧΒ' νόμου, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως Ὑπουργοῦ διατάσσμεν τὰς:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Διαιρέσις ἐξετάσεων

Ἄρθρον 1.

Αἱ ἐξετάσεις τῶν γυμνασίων καὶ ἐλληνικῶν σχολείων διακρίνονται εἰς εἰσιτηρίους, κατατακτηρίους, προαγωγικάς καὶ ἀπολυτηρίους.

Τούτων αἱ μὲν εἰσιτηρίαι καὶ αἱ κατατακτηρίαι γίνονται μόνον κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, αἱ δὲ προαγωγικά καὶ αἱ ἀπολυτήριαι, αἱ ἄλλως γενικαὶ ἢ θεριναὶ ἐξετάσεις καλούμεναι, ἐντὸς τοῦ πρώτου εἰκοσήμερου τοῦ Ἰουνίου.

Τὸν χρόνον τῶν θερινῶν ἢ γενικῶν ἐξετάσεων δύναται νὰ μεταβάλλῃ μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσεως διὰ λόγον ἀποχρῶντα, οὐχὶ δ' ὅμως πέρα τοῦ Ἰουνίου. Ὡσπύτως δύναται νὰ πα-

(*) Ἀναδημοσιεύεται καθότι κατὰ τὴν πρώτην δημοσίευσιν αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπ' ἀριθ. 159 τῆς 25 Μαΐου 1912 φύλλῳ παρεῖσθαι ἔργον παρομοιάσαι τινα.

ρατεῖν ἐν ἀνάγκῃ, διὰ πρακτικοῦ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων γνωρίζομένου τῷ Ὑπουργείῳ καὶ ἐγκρινομένου ὑπ' αὐτοῦ, μέχρι τῆς 1 Ὀκτωβρίου τὸν χρόνον τῶν κατατακτηρίων, εἰσιτηρίων καὶ συμπληρωτικῶν ἐξετάσεων.

Ἄρθρον 2.

Πλὴν τῶν ἐξετάσεων τούτων γίνονται καὶ αἱ διηγήσιαι. Αὗται ἐντὸς τοῦ σχολικοῦ ἔτους γινόμεναί εἰσιν:

α') αἱ ἡμερήσιαι ἢ καθημεριναὶ προφορικαί, καθ' ἃς οἱ διδάσκοντες ὀφείλουσι νὰ ἐξετάζωσιν ἐκτενέστερον ἅπαξ τοῦλάχιστον τοῦ μηνὸς τοὺς ἐκυτῶν μαθητὰς ἐν ἐκάστῳ μαθηματι.

β') τὰ ἐν τῷ σχολείῳ ἔγγραφα γυμνάσματα τῶν μαθητῶν, ἅτινα εἰσιν:

1) τὰ καθ' ἑβδομάδα γινόμενα εἰς τὰ γλωσσικά,

2) αἱ κατὰ δεκαπενθήμερον συνθέσεις,

3) αἱ μηνιαῖαι ἀσκήσεις μεταφορᾶς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐλληνικὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐν τῷ σχολείῳ διδασκόμενας ξένας γλώσσας καὶ τὰνάπαλιν,

4) τὰ μετὰ πάσαν πέμπτην ἢ ἑκτὴν ἑβδομάδα εἰς τὰ μαθηματικά καὶ τὰ φυσικά διαγωνίσματα, γινόμενα ἐξ ἀπρόσπου ἐν τῷ μαθηματι τῆς ἡμέρας ἢ ἐν κεφαλῷ ἢ τμήματι μαθημάτων ἤδη ἐπαναληφθέντι, καὶ

5) τὰ ἐν ἐκάστῃ τριμηνίᾳ εἰς τὰ φιλοσοφικά, τὰ ἱερά, τὴν ἱστορίαν καὶ γεωγραφίαν διαγωνίσματα, γινόμενα ὡς καὶ τὰ προηγούμενα.

Τὰ καθ' ἑβδομάδα ἔγγραφα γυμνάσματα εἰς τὰ γλωσσικά διορθοῦνται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐπὶ παραδόσεως εἰς ἐπὶ ἑκὸν πάντων τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως, αἱ δὲ λοιπαὶ ἔγγραφαι ἐργασίαι διορθοῦνται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος κατ' οἶκον δι' ἐρυθροῦ μέλανος καὶ βαθμολογοῦνται ὑπ' αὐτοῦ.

Οἱ ἐν ἐκάστῳ μαθηματι ἐκ τῶν ἡμερησίων προφορικῶν ἐξετάσεων βαθμοὶ τῶν μαθητῶν, ὡς καὶ οἱ ἐκ τῶν ἔγγρα-

φων γυμνασμάτων σημειοῦνται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἡμερησίῳ ἐλέγχῳ, ὁ μέσος δ' ὅρος πάντων τούτων, ἐξαγόμενος κατὰ τὸ τέλος ἐκάστης τριμηνίας (ἥτοι κατὰ τὰ τέλη Νοεμβρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαΐου) ἀποτελεῖ τὴν ἐν ἐκάστῳ μαθηματι πρόσδον τῶν μαθητῶν.

Οἱ ὀλικοὶ οὗτοι βαθμοὶ ἀναγράφονται ἐν ἰδιαιτέρῳ δι' ἐκαστον μαθητὴν ἐλέγχῳ, ὃν ὁ προϊστάμενος κυρώσας διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ καὶ τῆς σφραγίδος τοῦ σχολείου, ἐγχειρίζει τῷ μαθητῇ, ὅστις ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ αὐτὸν εἰς τὸ σχολεῖον καθ' ἡμέραν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ὀριζομένην, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ γονέως ἢ τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ.

Ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν, τῶν ἐν τοῖς ἐλέγχῳ τοῦτοις ἀναγραφομένων, ἀποτελεῖ τοὺς βαθμοὺς τοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ἐξαμήνῳ, οἱ δὲ βαθμοὶ τῆς τρίτης τριμηνίας εἰσὶ συγχρόνως καὶ βαθμοὶ τοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ ἐξαμήνῳ.

Οἱ ἐν ἐκαστέρῳ ἐξαμήνῳ βαθμοὶ τοῦ μαθητοῦ καταχωρίζονται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου καθ' ὑπαγορεύσιν τοῦ οἰκείου καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου ἐν ταῖς οἰκείαις στήλαις τοῦ εἰδικοῦ ἐλέγχου ἅμα τῷ πέρατι τοῦ ἐξαμήνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Γενικαὶ ἢ θεριναὶ ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 3.

Αἱ θεριναὶ ἢ γενικαὶ ἐξετάσεις, ἔγγραφοι καὶ προφορικαὶ οὖσαι, γίνονται ἐπὶ προαγωγῇ ἢ ἀπολύσει. Ἐξετάζονται δὲ οἱ μὲν μαθηταὶ τῆς α', καὶ β' τάξεως τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου ἐγγράφως μὲν εἰς τὰ ἐλληνικά καὶ τὴν ἱστορίαν, προφορικῶς δὲ εἰς τὰ ἄλλα μαθήματα καὶ τὰ ἐλληνικά, οἱ δὲ τῆς γ' τάξεως τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς εἰς πάντα τὰ μαθήματα, πλὴν τῶν λατινικῶν καὶ γαλλικῶν, εἰς ἃ ἡ ἐξέτασις γίνεται μόνον προφορικῶς, οἱ δὲ τῆς α', β' καὶ γ' γυμνασίου ἐγγράφως μὲν εἰς πάντα τὰ μαθήματα, προφορικῶς δὲ μόνον εἰς τὰ γλωσσικὰ καὶ τὰ φυσικὰ, οἱ δὲ τῆς δ' τάξεως ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς εἰς πάντα τὰ μαθήματα.

Πρὸς διεξαγωγὴν τῶν θερινῶν ἐξετάσεων καὶ κατ' οἶκον παρασκευὴν τῶν μαθητῶν εἰς ἕκαστον τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων τῆς ἑαυτῶν τάξεως διατίθεται διὰ μὲν τὴν α' καὶ β' τάξιν τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου ἑπταήμερος χρόνος, διὰ δὲ τὴν γ' τοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν α' τοῦ γυμνασίου δεκαήμερος, διὰ δὲ τὴν β' γυμνασίου δεκατετραήμερος, διὰ δὲ τὴν γ' δεκαεξαήμερος καὶ διὰ τὴν δ' τέλος εἰκοσαήμερος.

Ὁ οὕτω διατιθέμενος χρόνος διανέμεται συμμετρῶς πρὸς τὰ μαθήματα ἐκάστης τάξεως καὶ οὕτως, ὥστε προφορικῶς νὰ μὴ ἐξετάζονται ταυτοχρόνως πλείονες τῆς μιᾶς τάξεως μηδὲ ἡ αὐτὴ τάξις νὰ ἐξετάζεται ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς πλείονα τοῦ ἐνὸς μαθήματα.

Ἄρθρον 4.

Αἱ θεριναὶ ἐξετάσεις δὲν ἀρχονται συγχρόνως ἐν πάσαις ταῖς τάξεσιν, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους ἡμέρας τῆς πρώτης ἐβδομάδος τοῦ Ἰουνίου, μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῶν ὀριζομένης διὰ προγράμματος ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων.

Ἐν τῷ αὐτῷ προγράμματι ὀρίζεται καὶ ἡ σειρά τῶν ἐξεταστέων ἐπιστημονικῶν μαθημάτων καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἔγγραφος εἰς ἕκαστον μάθημα δοκιμασία γίνεται ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ πρὸς παρασκευὴν τῶν μαθητῶν προκαθορισθέντος διὰ τοῦ προγράμματος τῶν ἐξετάσεων χρόνου.

Ἡ δὲ προφορικὴ εὐθὺς ἅμα τῇ πέρατι αὐτῆς καὶ ἐν τῇ αὐτῇ δὲ πάντοτε ἡμέρᾳ.

Ἄρθρον 6.

Μαθητὴς δι' ἀσθένειαν ἢ ἄλλον ἀποχωρῶντι λόγον, ὑπὸ τοῦ συλλόγου κρινόμενον, ὀλικῶς ἢ μερικῶς τῶν θερινῶν ἐξετάσεων ἀποσχὼν, παραπέμπεται εἰς ὀλικὴν κατὰ Σεπτέμβριον ἐξέτασιν.

Ὁ ἀδικαιολογήτως τῶν θερινῶν ἐξετάσεων ὀλικῶς ἢ μερικῶς ἀποσχὼν μένει ἐν τῇ αὐτῇ τάξει.

Ἄρθρον 7.

Μαθητὴς τῆς θερινῆς ἐξετάσεως ἀποσχὼν ὀφείλει εὐθὺς πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς νὰ προσάγῃ ἢ ἀποστείλῃ τῷ προϊσταμένῳ ἱκανοῦ κύρους πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ νομίμου κωλύματος, ἄλλως θεωρεῖται ὡς ἀδικαιολογήτως ἀποσχὼν.

Ἄρθρον 8.

Τὰς θερινὰς ἢ γενικὰς ἐξετάσεις ἐπιστέφει δημοσίᾳ ἐορτῇ, καθ' ἣν μετὰ θρησκευτικὴν τελετὴν ἀπαγγέλλεται βραχεῖα ἐκθεσις ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου καὶ καθ' ὅλου περὶ τῶν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος πεπραγμένων, ἀποτείνονται δὲ παλαιότητες καὶ εὐχαὶ πρὸς τοὺς ἀπολυομένους καὶ τοὺς ἄλλους μαθητάς. Ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης ὑποβάλλεται ἐν καιρῷ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐν τῇ ἐορτῇ ταύτῃ παρευρίσκονται οἱ μαθηταί, οἱ διδάσκοντες, οἱ γονεῖς καὶ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν καὶ πᾶς ἄλλος βουλούμενος.

Τρόπος γραπτῶν ἐξετάσεων.

Ἄρθρον 9.

Ἐν ταῖς θεριναῖς ἐξετάσεσι τὰ ἐξεταστέα μαθήματα ἐν ἐκάστῃ τάξει ὀρίζονται ἐκ τῆς προδιδαχθείσης ἐξ ἐκάστου μαθήματος κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος ὕλης.

Τὸ δὲ ποσὸν ταύτης διαίρεται ὑπὸ τοῦ διδάξαντος εἰς ἐξήκοντα μὲν ζητήματα ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς, λατινικοῖς, μαθηματικοῖς καὶ τῇ ἱστορίᾳ, εἰς τριάκοντα δὲ ἐν τοῖς λοιποῖς μαθήμασιν.

Ἐν οἷς μαθήμασιν, ἐκ τῶν ἅπαξ ἢ δις τῆς ἐβδομάδος διδασκομένων, τὸ ποσὸν τῆς διδαχθείσης ὕλης δὲν ἐξαρκεῖ, ὅπως διαιεσθῇ κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον, ὀρίζεται ἐλάσσων ἀριθμὸς ζητημάτων ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου προτάσει τοῦ διδάξαντος.

Τὰ ζητήματα ταῦτα εὐκρινῶς καὶ κατ' αὐξομένην ἀριθμὸν γεγραμμένα καὶ ὑπὸ τοῦ διδάξαντος τὸ μάθημα ὑπογεγραμμένα, παραδίδονται δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐξετάσεων τῷ προϊσταμένῳ, τηροῦνται δὲ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ σχολείου.

Ὁ προϊστάμενος δικαιούται νὰ ἀκυρώσῃ τὰ ζητήματα ταῦτα, ἐν μὴ περιέχῃσι πᾶσαν τὴν διδαχθεῖσαν ὕλην.

Ἄρθρον 10.

Ἡ κληρώσις τῶν ζητημάτων ἐν τῇ γραπτῇ ἐξέτασει ἐκάστου μαθήματος γίνεται κατὰ τὴν ἐννοεῖαν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ σχολείου πρὸ τοῦ οἰκείου συλλόγου καὶ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐν ἀναγκῇ ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσει ἀραιῶς τοποθετηθέντων ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἐξεταζομένων μαθητῶν ἐκ κληρωτίδος, περιεχούσης δελτάρια ἰσάριθμα πρὸς τὰ ζητήματα, εἰς ἃ διηρέθη τὸ ἐξεταζόμενον μάθημα.

Τὰ πρὸς τοὺς ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξαχθέντας ἀριθμοὺς ἀντιστοιχοῦντα ζητήματα ὑπαγορεύονται ὑπὸ τοῦ ἐξετάζοντος εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως τοῖς μαθηταῖς.

Αἱ διὰ τὰς ἐξετάσεις χρησιμεύουσαι κληρωτίδες εἰσι δύο. Ἐν τῇ μιᾷ τούτων ἐντίθενται δελταρία φέροντα ἐπιγεγραμμένους τοὺς ἀριθμοὺς 1—60, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ 1—30.

Ἐπὶ ὕλης βραχυτέρας ὁ ἀριθμὸς τῶν δελταρίων ἐλαττοῦται.

Μετὰ τὴν κλήρωσιν οἱ ἐξαχθέντες ἀριθμοὶ ἐντίθενται καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν κληρωτίδα.

*Ἀρθρον 11.

Τὰ ἐκάστοτε κληρούμενα ζητήματα κατὰ τὰς γραπτὰς ἐξετάσεις, ἂν μὲν ὅτι τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου ἢ τῶν τριῶν πρώτων τάξεων τοῦ γυμνασίου μονογραφουῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου προϊσταμένου, ἂν δὲ τῆς τετάρτης τάξεως, ἀναγράφονται καὶ ἐν ἰδίῳ πρακτικῷ, υπογραφομένῳ ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου, τοῦ ἐξετάζοντος καθηγητοῦ καὶ τῶν συνεπιτηρητῶν.

*Ἀρθρον 12.

Ἐν ἐκάστῃ τάξει, ἐγγράφως δοκιμαζομένη, πλὴν τοῦ ἐξετάζοντος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου, μετὰ τὴν κλήρωσιν τῶν ζητημάτων παρέρμεναι προσέτι καὶ εἰς τοὺλάχιστον ἕτερος διδάσκων, ὀρίζομενος ὡς συνεπιτηρητῆς τῶν ἐξετάσεων ὑπὸ τοῦ συλλόγου.

Ἡ προφορικὴ ἐξέτασις γίνεται ἐνώπιον ὅλου τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἢ ἐλληνοδιδασκάλων καὶ τοῦ προϊσταμένου, ὅστις προεδρεύει.

*Ἀρθρον 13.

Ἐν τῇ γραπτῇ ἐξέτασει τῶν ἐλληνικῶν τοῖς μὲν μαθηταῖς τῆς α' καὶ β' τάξεως τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου ὑπαγορεύεται ὀρθογραφικὸν γύμνασμα ὑπὸ τοῦ διδάξαντος ἐκ τοῦ δεδιδαχμένου ἀρχαίου κειμένου, τοῖς δὲ μαθηταῖς τῆς γ' τάξεως τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου καὶ τῶν τριῶν πρώτων τοῦ γυμνασίου ὑπαγορεύονται δύο τεμάχια ἀρχαίου κειμένου, ὧν τὸ μὲν ἐκ τῶν δεδιδαχμένων ἐν τῇ τάξει πεζῶν συγγραφέων, τὸ δὲ ἐξ ἀδιδάκτου δοκίμου πεζοῦ συγγραφέως.

Τὸ ἀδιδάκτον τεμάχιον ὑποχρεοῦνται νὰ παραφράσωσιν εἰς τὴν καθ' ἑμᾶς οἱ ἐξεταζόμενοι, τὸ δὲ ἐκ τοῦ δεδιδαχμένου οὐ μόνον νὰ παραφράσωσιν ἀλλὰ καὶ νὰ διασκευάσωσι διὰ πρακτικῶν καὶ γραμματικῶν παρατηρήσεων ὑπὸ τοῦ ἐξετάζοντος ὀριζομένων.

Πρὸς τούτοις οἱ μαθηταὶ τῶν τάξεων τούτων ποιοῦνται γραπτῶς σύνθεσιν ἐν φράσει καθαρώς ἐλληνικῇ καὶ μεταφέρουσιν ἐκ τῆς νέας ἐλληνικῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν σύντομον ἀδιδάκτον θέμα.

Τοῖς δὲ μαθηταῖς τῆς δ' τάξεως ὑπαγορεύονται δύο τεμάχια ἀδιδάκτα, ὧν τὸ μὲν ἐκ δοκίμου πεζοῦ συγγραφέως ὑποχρεοῦνται νὰ παραφράσωσιν εἰς τὴν καθ' ἑμᾶς, τὸ δὲ ἐκ τῆς καθ' ἑμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν. Τοῖς αὐτοῖς δίδεται προσέτι καὶ θέμα τι πρὸς σύνθεσιν ἐν γλώσσῃ κομφῇ καὶ ὀρθῇ.

*Ἀρθρον 14.

Ἐν τῇ γραπτῇ ἐξέτασει τῶν λατινικῶν καὶ τῶν γαλλικῶν ὑπαγορεύονται τοῖς μαθηταῖς τῆς α' καὶ β' τάξεως τοῦ γυμνασίου δύο ἐκ τῶν δεδιδαχμένων τεμάχια, ὧν τὸ ἕτερον εἶναι πάντοτε ἐλληνικὸν κατὰ τὸ θεματικὸν τῆς τάξεως βιβλίον. Ἐκ τούτων δὲ τὸ μὲν ἐλληνικὸν μεταφράζεται εἰς τὸ λατινικὸν ἢ γαλλικόν, τὸ δὲ τῆς ξένης γλώσσας τεμάχιον μεταφράζεται εἰς τὴν νεωτέραν ἐλληνικὴν καὶ διασφαιρῆται διὰ παρατηρήσεων, ὑπὸ τοῦ ἐξετάζοντος ὀριζομένων, γραμματικῶν μὲν ἂν ᾔηνε γαλλικόν, ἂν δ' ᾔηνε λατινικόν καὶ διὰ πρακτικῶν.

Τοῖς μαθηταῖς τῆς γ' καὶ δ' τάξεως ὑπαγορεύονται τρία τεμάχια, ἥτοι ἐν ἐκ τῶν δεδιδαχμένων συγγραφέων πρὸς μεταφράσιν εἰς τὴν καθ' ἑμᾶς καὶ δύο ἀδιδάκτα τεμάχια ἐκ πεζοῦ συγγραφέως, ἵνα τὸ μὲν ἐν μεταφράσει ἐκ τῆς ξένης γλώσσας εἰς τὴν καθ' ἑμᾶς, τὸ δ' ἕτερον ἐκ τῆς καθ' ἑμᾶς εἰς τὴν ξένην γλώσσαν.

*Ἀρθρον 15.

Ἐν ταῖς γραπταῖς ἐξετάσεσι τῶν γλωσσικῶν μαθημάτων τὰ μὲν δεδιδαχμένα τεμάχια ὀρίζονται διὰ κλήρου, τὰ δὲ ἀδιδάκτα καὶ τὰ πρὸς σύνθεσιν θέματα, ἀνάλογα εἶποτε πρὸς τὰς δυνάμεις τῆς ἐξεταζομένης τάξεως ὄντα, ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ σχολείου ἐκ συνεννοήσεως πρὸς τὸν διδάξαντα.

Τὰ ἀδιδάκτα δ' ὅμως τεμάχια, τὰ ἐν τῇ ἐξέτασει τῶν ἐλληνικῶν διδόμενα τοῖς μαθηταῖς τῆς δ' τάξεως, ὡς καὶ τὸ πρὸς σύνθεσιν θέμα ὀρίζονται μικρὸν πρὸ τῶν ἐξετάσεων ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἐλληνοιστῶν τοῦ γυμνασίου.

Τὰ τεμάχια πρέπει νὰ ἀποτελῶνται ἐκ στίχων 12-20 ἀναλόγως τῆς ἐξεταζομένης τάξεως.

*Ἀρθρον 16.

Ἐν τῇ γραπτῇ ἐξέτασει τῶν λοιπῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων κληροῦνται τρία ζητήματα, ἐξ ὧν οἱ μαθηταὶ κατ' ἐκλογὴν λύουσιν δύο.

Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ὅμως (ἀριθμητικῇ, γεωμετρικῇ, ἀλγέβρᾳ, τριγωνομετρικῇ καὶ κοσμογραφίᾳ) καὶ τοῖς φυσικοῖς (φυσικῇ πειραματικῇ, φυσικῇ ἱστορίᾳ καὶ χημείᾳ) τοῦ γυμνασίου κληροῦνται ἀνὰ δύο ἐξ ἑατέρου ἢ ἐκαστοῦ τῶν εἰδῶν τοῦ μαθήματος τῶν διδασκομένων ἐν τῇ τάξει, ἐξ ὧν λύεται κατὰ βούλησιν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀνὰ ἓν.

*Ἀρθρον 17.

Ἡ εἰς τὰς συνθέσεις ἐξέτασις τῶν μαθητῶν τελεῖται ἐν ἰδίᾳ ὥρᾳ καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐλληνικῶν.

Ἐν ἰδίᾳ ὥρᾳ αὐτῆς ὥρᾳ ἐπιτρέπεται νὰ ἐξετάζωνται καὶ τὰ εἶδη τῶν φυσικῶν καὶ τῶν μαθηματικῶν.

*Ἀρθρον 18.

Ἡ γραπτὴ ἐξέτασις τῶν μαθητῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον διαρκεῖ ἐν μὲν τοῖς γλωσσικοῖς καὶ τοῖς μαθηματικοῖς δύο ὥρας καὶ ἡμίσειαν, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ἐπιστημονικοῖς μαθήμασι δύο.

Τρόπος προφορικῶν ἐξετάσεων.

*Ἀρθρον 19.

Αἱ προφορικὲς ἐξετάσεις γίνονται ὥδε. Ἐκαστος τῶν καλουμένων μαθητῶν τῆς τάξεως ὑπὸ τοῦ ἐξετάζοντος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου ἢ τοῦ προϊσταμένου ἐξάγει ἓνα ἀριθμὸν ἐκ τῆς κληρωτίδος καὶ ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ διδάξαντος τὸ μάθημα τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν ἀριθμὸν ζητήμα. ἀποτυχὼν δὲ ἐξάγει καὶ δεύτερον, ἂν ὁ προϊστάμενος ἐγκρίνη.

*Ἀρθρον 20.

Ὁ χρόνος ὁ ἀναλισκόμενος ἐν ταῖς προφορικαῖς ἐξετάσεσι τῶν ἐπὶ προαγωγῇ ἢ ἀπολύσει δοκιμαζομένων μαθητῶν κανονίζεται ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, διατίθεται δὲ μεῖζον χρόνος δι' ἐκείνους ἐξ αὐτῶν, δι' οὓς ὁ τε διδάσκων καὶ ὁ προϊστάμενος ἤθελον κρίνει τοῦτο ἀνγκάζον πρὸς ἀκριβέστερον ἐλεγχον.

Τρόπος ἐξετάσεως τῶν τεχνικῶν.

*Ἀρθρον 21.

Ἐν τῇ δοκιμασίᾳ τῆς καλλιγραφίας κατὰ τὰς θερινὰς

ἐξετάσεις οἱ μαθηταὶ καλλιγραφοῦσι τι ἐξ ὑπαγορεύσεως, ἐν δὲ τῇ τῆς ἱχνογραφίας ἱχνογραφοῦσιν ἀπὸ ὑποδείγματος ἢ καὶ ἀπὸ τῆς φύσεως, εἰς δὲ τὴν γυμναστικὴν ἐξετάζονται κατὰ τὰ κεῖμενα.

Τρόπος βαθμολογίας

"Ἀρθρον 22.

Οἱ ἐξετάζων καθηγητῆς παρὰ αὐτῶν παρὰ τοῦ συνεπιτηρητοῦ ἢ τῶν συνεπιτηρητῶν μεμονογραφημένα τὰ λεγόμενα γραπτὰ ζητήματα ἐλέγχει αὐτὰ κατ' οἶκον. Ὑπογραμμίσας δὲ δι' ἐρυθροῦ μέλανος μετ' ἀκριβοῦς τὰ ἐν αὐτοῖς σφάλματα καὶ τῇ αὐτοῦ μονογραφίᾳ κυρώσας τὸν ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως ἀναγραφόμενον βαθμὸν, οὗ ἡξιώσε τὸ γραπτόν, ἐγγεγραμμένον αὐτῷ, τὰ τίχιστα τῷ προϊσταμένῳ, πάντοτε δὲ μίαν ἢ δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ οἰκείου μαθήματος. Ἐν τῷ αὐτῷ γραπτῷ, ὁμοίως κεκυρωμένῳ, σημειοῦται καὶ ὁ βαθμὸς τῆς προφορικῆς δοκιμασίας τοῦ μαθητοῦ, ἂν ταυτὶ ἐγένετο εἰς τὸ μάθημα τοῦτο.

"Ἀρθρον 23.

Κατὰ τὴν σχετικὴν τῶν μαθημάτων ἀξίαν ἐν τῇ πρώτῃ θέσει τάσσονται τὰ ἑλληνικά, τὰ λατινικά, τὰ μαθηματικά καὶ ἡ γυμναστική, ἐν τῇ δευτέρᾳ δὲ πάντα τὰ λοιπὰ ἐπιστημονικά μαθήματα καὶ ἐκ τῶν τεχνικῶν ἡ καλλιγραφία καὶ ἡ ἱχνογραφία ὁμοῦ λογιζόμενα. Ὅθεν ἐν τῇ βαθμολογίᾳ τῶν μαθημάτων ἡ ἀξία τῶν μὲν πρωτευόντων γράμματα διὰ τοῦ 2, διὰ τῆς μονάδος δὲ ἡ τῶν ἄλλων μαθημάτων, ὡς καὶ ἡ τῆς καλλιγραφίας καὶ τῆς ἱχνογραφίας λογιζομένων, ὡς ἐροῦθη, ἰσοδυναμῶν ἐν δευτερεύοντι μαθήματι.

"Ἀρθρον 24.

Βαθμοὶ τῆς εἰς τὰ μαθήματα προόδου τῶν μαθητῶν ὀρίζονται ἑπτὰ, σημειοῦνται δὲ διὰ δεκαδικῶν ἀριθμῶν καὶ ὀλογράφως ὧδε:

α') ἀριστα 9,50—10, β') πᾶν καλῶς 7,50—9,49, γ') καλῶς 5,50—7,49, δ') σχεδὸν καλῶς 5—5,49, ε') μετρίως 4,99—3, ς') μετρίωτα 2,99—1 καὶ ζ') κακῶς 0.

"Ἀρθρον 25.

Βαθμὸς ὀλικὸς τοῦ μαθητοῦ κατὰ τὰς θερινὰς ἐξετάσεις εἶναι ἐν ἐκάστῳ μὲν ἐπιστημονικῷ μαθήματι ὁ τῆς προφορικῆς δοκιμασίας ἢ τῆς γραπτῆς ἢ ὁ μέσος ὅρος τῶν δύο βαθμῶν τῆς γραπτῆς καὶ τῆς προφορικῆς ἐξετάσεως, ἐν οἷς μαθήματι γίνεται γραπτὴ ἄμα καὶ προφορικὴ δοκιμασία, ἐν ἐκάστῳ δὲ τῶν τεχνικῶν μαθημάτων οἱ βαθμοί, ὧν ἡξιώθη ὁ μαθητῆς κατ' αὐτάς.

Ἐν τοῖς ἐπιστημονικοῖς μαθήμασι τοῖς περιλαμβανοῦσι πλεονα τοῦ ἐνὸς εἴδη ὀλικὸς βαθμὸς τοῦ μαθητοῦ εἶναι ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν, ὧν ἡξιώθη ὁ μαθητῆς εἰς ἐκαστον τῶν εἰδῶν τοῦ μαθήματος.

"Ἀρθρον 26.

Οἱ ὀλικοὶ βαθμοὶ τοῦ μαθητοῦ ἐν ταῖς θεριναῖς ἐξετάσεσι κατὰ χωρίζονται ἐν ταῖς οἰκείαις στήλαις τοῦ εἰδικοῦ ἐλέγχου ἐν τῇ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων συνεδρίᾳ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων καὶ μονογραφοῦνται ὑπὸ τὰς στήλας ὑπὸ τῶν διδασκάντων.

"Ἀρθρον 27.

Βαθμὸς ὀλικὸς τῆς ἐτησίης προόδου τοῦ μαθητοῦ εἰς ἐκαστον μάθημα εἶναι ὁ μέσος ὅρος τοῦ βαθμοῦ, οὗ ἡξιώθη κατὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις, καὶ τοῦ μέσου ὁρου τῶν βαθμῶν ἐκαστέρου τῶν ἐξαμηνίων.

Οἱ ὀλικοὶ οὗτοι ἐκαστοῦ μαθήματος βαθμοὶ κατὰ χωρίζονται εἰς τὰς στήλας τοῦ γενικοῦ ἐλέγχου καὶ μονογραφοῦνται, ὡς ἐν τῷ προτέρῳ ἀρθρῷ, κατὰ συστηματικὰ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐν ἰδίᾳ στήλῃ τοῦ γενικοῦ ἐλέγχου ἀριθμητικῶς καὶ ὀλογράφως ὁ καὶ ἐν τῷ ἐνδεικτικῷ ἢ ἀπολυτηρίῳ ἀναγραφόμενος γενικὸς τῆς ἐτησίης προόδου τοῦ μαθητοῦ βαθμὸς.

"Ἀρθρον 28.

Ὁ γενικὸς οὗτος τῆς ἐτησίης προόδου ἐκαστοῦ μαθητοῦ βαθμὸς ἐξάγεται ὧδε:

οἱ ὀλικοὶ βαθμοὶ ἐκαστοῦ τῶν πρωτευόντων μαθημάτων, ἀπὸ διπλασιασθῶσι, προστίθενται τοῖς ὀλικοῖς βαθμοῖς ἐκαστοῦ τῶν δευτερευόντων καὶ τῷ μέσῳ ὅρῳ τῶν δύο τεχνικῶν, τῆς καλλιγραφίας καὶ τῆς ἱχνογραφίας, τὸ δὲ ἄθροισμα τούτων διαιρεῖται διὰ τοῦ ἄθροίσματος τῶν συντελεστῶν τῶν μαθημάτων.

"Ἀρθρον 29.

Ἐκ τοῦ διαιρέτου, τοῦ ἐκ τοῦ ἄθροίσματος τῶν συντελεστῶν προερχομένου, ἀφαιρῶνται δύο μονάδες διὰ τοῦς ἀπαλλοχθέντας τῆς γυμναστικῆς ἢ μίαν διὰ τοῦς ἀπαλλοχθέντας τῶν θρησκευτικῶν ἐπεροδόξους ἢ ἐπεροθρησκούς, τρεῖς δὲ διὰ τοῦς ἀπαλλοχθέντας ἀμφοτέρων τῶν μαθημάτων μαθητάς.

"Ἀρθρον 30.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν θερινῶν ἐξετάσεων ὀρίζονται διὰ πρακτικοῦ τοῦ συλλόγου τῶν διδασκόντων ἐν συνεδρίᾳ, μίαν ἢ δύο ἡμέρας μετὰ τὸ πέρας αὐτῶν γινόμενη, καὶ δημοσιεύονται ἐν καιρῷ ἐν τῷ πινακίῳ τῶν γνωστοποιήσεων. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἐξάγεται καὶ ὁ γενικὸς βαθμὸς τῆς ἐτησίης προόδου ἐκαστοῦ μαθητοῦ.

"Ἀρθρον 31.

Ἄν ἐν τῇ ἐξαγωγῇ τοῦ γενικοῦ τῆς ἐτησίης προόδου βαθμοῦ προκύπτῃ ἀριθμὸς μικτός, οὗ τὸ κλάσμα εἶναι ἑλαττον τοῦ ἐνὸς τετάρτου τῆς μονάδος ἢ καὶ ἐν τέταρτον τῆς μονάδος, τὸ κλάσμα παρλείπεται, ὅταν δ' ὅμως ὑπερβῇ τούτο τὸ ἐν τέταρτον, ἦνε δ' ἑλαττον τοῦ ἡμίσεος ἢ καὶ ἡμισυ, ἀναγράφεται ὡς ἡμισυ, ταῦτο δὲ γίνεται καὶ ἂν ἦνε ἑλαττον τῶν τριῶν τετάρτων ἢ καὶ τρία τέταρτα, ἀναγράφεται δ' ὁ ἀμέσως ἀνώτερος ἀκέραιος ἀριθμὸς, ἂν τὸ κλάσμα ἦνε μετῶν τῶν τριῶν τετάρτων. Ἐξαφρεῖται ὁ βαθμὸς σχεδὸν καλῶς (5), ὅστις ἐν τε τούτῳ τῷ γενικῷ ἐξαγομένῳ καὶ ἐν τῇ ἐξαγωγῇ τοῦ μέσου βαθμοῦ ἐκαστοῦ μαθητοῦ δὲν ἀναγράφεται οὕτως, ἂν μὴ ἦνε τοῦλάχιστον σχεδὸν καλῶς πλήρης (5). Ταῦτά γίνονται καὶ διὰ τοῦς ὀλικούς βαθμούς ἐκαστοῦ μαθήματος.

"Ἀρθρον 32.

Μαθητῆς μὴ τυχὼν γενικοῦ βαθμοῦ πλήρους 5 θεωρεῖται ἀποτυχὼν καὶ οὔτε προάγεται οὔτε ἀπολύεται.

"Ἀρθρον 33.

Μαθητῆς τυχὼν βαθμοῦ ἐτησίης πρὸς 5 θεωρεῖται κατὰ τὸν τοῦλάχιστον πλήρους 5) προάγεται καὶ ἀπολύεται, ἂν ἄμα καὶ ὁ μέσος ὅρος τῶν βαθμῶν, ὧν ἡξιώθη ἐν ταῖς γραπταῖς γενικαῖς ἐξετάσεσιν εἰς τὰ ἑλληνικά, τὰ λατινικά καὶ τὰ μαθηματικά ἦνε ὁμοίως βαθμὸς προδιδακτικὸς (τοῦλάχιστον πλήρης 5)· ἂν δ' ὁ γενικὸς μὲν βαθμὸς τῆς ἐτησίης προόδου αὐτοῦ ἦνε προδιδακτικὸς, ἀλλ' οὐχὶ ἄμα καὶ ὁ μέσος ὅρος τῶν ἐν ταῖς γραπταῖς γενικαῖς ἐξετάσεσιν βαθμῶν τῶν εἰρημένων μαθημάτων, παρὰπέμπεται ἀπορᾷσει τοῦ συλλόγου εἰς συμπληρωτικὴν ἐξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον εἰς πάντα μὲν τὰ μνημονευθέντα μαθήματα, ἂν εἰς μηδὲν αὐτῶν ἡξιώθη βα-

θμοῦ προδιδακτικοῦ, εἰς ἃν δὲ ἡ δύο τούτων, εἰς ἃ ἡ εἰς ὁ ἀπέτυχεν. Καὶ τότε δὲ μὴ τυχὼν τοῦ μέσου ὅρου τῶν βαθμῶν τῶν τριῶν τούτων μαθημάτων προδιδακτικοῦ, δὲν προάγεται οὐδ' ἀπολύεται.

Προκειμένου περὶ μαθητῶν ἑλληνικοῦ σχολείου, τὴν ἐπὶ ἀπολύσει δοκιμασίαν ὑποστάντων, ὁ βαθμὸς τῶν λατινικῶν, προσερχόμενος ἐκ προφορικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 δοκιμασίας, συνυπολογίζεται μόνον ἐν τῇ ἐξαγωγῇ τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ, ἡ δὲ ἀπόλυσις αὐτῶν ἐπηρεάζεται ἐκ τοῦ μέσου ὅρου τῶν γενικῶν γραπτῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ ἑλληνικὰ καὶ τὰ μαθηματικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Συμπληρωτικὰ ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 34.

Αἱ συμπληρωτικὰ ἐξετάσεις, καθολικαὶ ἢ μερικαὶ οὖσαι, διεξάγονται ὡς καὶ αἱ θεριναί, γίνονται δὲ ἐπὶ προαγωγῇ ἢ ἀπολύσει. Καὶ ὅλως μὲν ἐξετάζονται οἱ διὰ νόμιμα κωλύματα (ἄρθρον 6) ἀποσχόντες τῶν θερινῶν ἐξετάσεων ἢ μὴ περὶ ἀνάντες ταύτας, μερικῶς δὲ μόνον οἱ ἀποφάσει τοῦ συλλόγου κατ' Ἰούνιον (ἄρθρον 33) παρὰ πεμφθέντες εἰς συμπληρωτικὴν ἐξέτασιν.

Ἄρθρον 35.

Τὴν μερικὴν ἐξέτασιν ἢ ἀνεξέτασιν ὑφίστανται οἱ μαθηταὶ τοῦ γυμνασίου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου πάντοτε μετὰ τῶν εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἀνηκόντων καὶ καθολικὴν συμπληρωτικὴν ἐξέτασιν ὑφισταμένων μαθητῶν.

Ἄρθρον 36.

Ἐν ταῖς συμπληρωτικαῖς ἐξετάσεσιν ἕκαστον τῶν ἐπιστημονικῶν μαθημάτων ἐξετάζουσιν οἱ κατὰ τὸ παρελθὲν ἔτος διδάξαντες αὐτό, ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τούτων ἕτεροι τοῦ αὐτοῦ μαθήματος ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ὀριζόμενοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Εἰσιτήριοι καὶ κατατακτῆριοι ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 37.

Οὐδεὶς μαθητὴς γίνεται δεκτὸς εἰς τὴν πρώτην τάξιν δημοσίου ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ γυμνασίου, ἂν μὴ πρότερον ὑποστῇ εὐδοκίμως εἰσιτήριον δοκιμασίαν.

Ἄρθρον 38.

Εἰς εἰσιτήριον διὰ τὴν πρώτην τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου δοκιμασίαν ὑποβάλλονται οἱ φέροντες ἀπολυτήριον δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ τετραταξίου δημοτικοῦ σχολείου, ἢ ἐνδεικτικὸν δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ ἑξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου, διαγωγὴν δὲ ἀμέμπτου.

Εἰς εἰσιτήριον δὲ διὰ τὴν α' τάξιν τοῦ γυμνασίου δοκιμασίαν ὑποβάλλονται οἱ φέροντες ἀπολυτήριον δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου μετὰ διαγωγῆς ἀμέμπτου.

Ἄρθρον 39.

Εἰς εἰσιτήριον πρὸς τούτοις δοκιμασίαν ὑποβάλλονται καὶ οἱ κατ' οἶκον διδασκόμενοι τὰ μαθήματα τοῦ δημοτικοῦ ἢ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ βουλομένοι νὰ ἐγγράψωσιν εἰς τὴν πρώτην τάξιν δημοσίου ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ γυμνασίου, ἀφοῦ προσπαγῶσιν ἑκπύρα πιστοποιητικὰ τῶν σπουδῶν αὐτῶν μετὰ διαγωγῆς ἀμέμπτου.

Ἄρθρον 40.

Ἡ εἰσιτήριος διὰ τὴν α' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου δοκιμασία γίνεται ἐγγράφως καὶ προφορικῇ. Καὶ ἡ μὲν ἐγγράφος συνίσταται α') εἰς ὀρθογραφίαν νεοελληνικοῦ καμμέ-

νου 5—8 στίχων ὑπαγορευομένου ἐκ δεδιδαγμένου ἐν τῇ δ' τάξει τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἀναγνωστικοῦ βιβλίου, καὶ β') εἰς τὴν λύσιν δύο προβλημάτων ἐκ τῶν τεσσάρων πράξεων τῶν ἀκεραίων.

Ἡ δὲ προφορικὴ εἰς ἀνάγνωσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀναγνωστικοῦ, εἰς γραμματικὴν τῆς νέας ἑλληνικῆς καὶ εἰς τὰς τέσσαρας πράξεις τῶν ἀκεραίων καὶ τῶν κλασματικῶν ἀριθμῶν.

Κατὰ δὲ τὴν εἰσιτήριον διὰ τὴν πρώτην τάξιν τοῦ γυμνασίου ἐξέτασιν ὁ μαθητὴς δοκιμάζεται ἐγγράφως μὲν τάδε: α') ἑλληνικά, ὑποχρεούμενος νὰ ὀρθογραφήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν ἀπαιστῶς τεμάχιον ἐκ 15—20 στίχων ἀδιδάκτου ἀρχαίου καί μιν τῶν ἑλληνικῶν ἢ τῆς Κύρου παιδείας τοῦ Ξενοφῶντος καὶ νὰ λύσῃ περὶ τὰ δέκα ζητήματα ἀναφερόμενα εἰς τὸ τυπικὸν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματικῆς.

β') μαθηματικά, ὑποχρεούμενος νὰ λύσῃ ἀνὰ ἓν ζήτημα τῶν διδωμένων δύο ἐξ ἑκατέρου τῶν εἰδῶν τοῦ μαθήματος (πρακτικῆς ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας), τῶν διδασκόμενων εἰς τὰς δύο τελευταίας τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, καὶ γ') ἱστορίαν, ὑποχρεούμενος νὰ λύσῃ ἐκ δύο διδωμένων ζητημάτων τὸ ἓν.

Προφορικῶς δὲ ἐξετάζεται εἰς τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ τρίτῃ τάξει ἑλληνικά καὶ τὰ ἄλλα πλὴν τῆς ἱστορίας ἐπιστημονικὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως.

Ἄρθρον 41.

Τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ἐκ δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ ἑλληνικοῦ ἢ δημοτικοῦ σχολείου προσελθόντων εἰς εἰσιτήριον δοκιμασίαν καὶ ἀπορριφθέντων μαθητῶν, προσηκόντως ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ σχολείου, ἐν ᾧ οὗτοι ἐξητάθησαν, ἀκυροῦμενα κατὰ τίθενται ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτοῦ. Ἰνα δὲ μὴ ἐκδοθῶσι νέα πιστοποιητικὰ ὑπὸ τῶν σχολείων, ἐξ ὧν προέρχονται οἱ ἀπορριφθέντες μαθηταί, ὁ προϊστάμενος καθιστᾷ γνωστὸν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τῶν ἐξετάσεων τοῖς οἰκείοις ἐκπαιδευτηρίοις.

Ἄν ὑπὸ μαθητοῦ ἀπορριφθέντος ἀπαιτηθῇ τὸ πιστοποιητικὸν αὐτοῦ, παρέχεται αὐτῷ μόνον ἀντίγραφον τούτου, ὡσαύτως ἡνωμένον τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ διὰ τὰ πιστοποιητικὰ τῶν κατ' οἶκον διδασκόμενων μαθητῶν.

Ἄρθρον 42.

Εἰς κατατακτῆριον ἐξετάσεις διὰ τὴν β' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ὑποβάλλονται οἱ φέροντες ἐνδεικτικὸν τῆς ε' τάξεως ἑξαταξίου δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δημοτικοῦ σχολείου.

Οἱ ἀπολυθέντες εὐδοκίμως ἐκ δημοσίου τριούτου σχολείου κατατάσσονται ἀνεξέταστος ἐπὶ τῇ προαγωγῇ τοῦ ἀπολυτηρίου αὐτῶν ἐν τῇ τρίτῃ τάξει τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 43.

Μαθητὴς διακρίσκει τὰ μαθήματα οἷαςδήποτε τάξεως ἐν ἐκπαιδευτηρίῳ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ιδιωτικῇ ἢ μὴ ἀναγνωρισμένῳ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ καὶ κατ' οἶκον διδασκόμενος ὑφίσταται τὴν κατατακτῆριον ἐξέτασιν ἐν ᾧ βούλεται δημοσίῳ γυμνασίῳ ἢ ἑλληνικῷ σχολείῳ.

Ἄρθρον 44.

Ἡ κατατακτῆριος ἐξέτασις τῶν μαθητῶν γίνεται ἐγγράφως καὶ προφορικῶς εἰς πάντα τὰ μαθήματα τῆς τάξεως, τῆς ἐν τῷ δημοσίῳ σχολείῳ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀντιστοιχοῦσας πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν μαθητῶν ἐμφανισμένην, καὶ κατατάσσονται εἰς ἡν τάξιν ἤθελον κριθῇ ἱκανοί.

Ἄρθρον 45.

Τὰ πιστοποιητικὰ σπουδῆς τῶν ιδιωτικῶν σχολείων

τῆς ἡμεδαπῆς παρέχουσι πίστιν μόνον, ἂν ὥς προσεπικε-
κυρωμένα, τῶν μὲν δημοτικῶν σχολείων ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου
ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων, τῶν δὲ τῆς μέσης
ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος κατὰ γυμνασιάρχου,
τῶν δὲ τῆς ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ἢ μὴ ὑπὸ τῆς πλη-
σιαιτέρας ἐλληνικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ οἰκείου ἀρχιερέως.

Ἄρθρον 46.

Ἐγκυρὰ πιστοποιητικὰ κατ' οἶκον γενομένης ἐν τῇ
ἡμεδαπῇ διδασκαλικῆς μαθητῶν, τὴν εἰσιτηρίον ἢ τὴν κατὰ-
τακτήριον δοκιμασίαν θελώντων νὰ ὑποστῶσι, θεωροῦνται
τὰ ἐμφαίνοντα, ὅτι ἡ κατ' οἶκον διδασκαλικὴ καὶ κατὰ τὸν
χρόνον καὶ κατὰ τὸ ποῖον καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τῶν μαθημα-
τικῶν ἐγένετο ἴση πρὸς τὴν ἀντιστοιχοῦ ἐν τῷ δημοσίῳ σχο-
λείῳ τάξιν καὶ ὑπὸ διδασκάλων ἢ καθηγητῶν ἐχόντων τὰ
νόμιμα προσόντα πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων, ἅτινα
πιστοποιοῦσιν ὅτι ἐδίδαξαν, καὶ ἐκδοθέντα ἐνὸρκως ἐνώπιον
πρωτοδικείου ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου ἐνώπιον τοῦ οἰκείου
εἰρηνοδικείου, ἐκτέρου δημοσίῳ συνεδριάζοντος. Τὰ δὲ
πιστοποιητικὰ τῆς κατ' οἶκον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διδασκαλικῆς
μαθητῶν εἰσὶν ἐγκυρὰ, ἂν ὥς κεκυρωμένα ὡς καὶ τὰ ἐν τῷ
ἄρθρῳ 45.

Ἄρθρον 47.

Μαθητὴς ἐν ἰδιωτικῷ ἐκπαιδευτηρίῳ ἢ κατ' οἶκον δι-
δασκθεὶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξετασθῇ ἐν δημοσίῳ σχολείῳ
ὑπὸ τοῦ διδάξαντος αὐτόν.

Ἄρθρον 48.

Μαθητὴς τὴν εἰσιτηρίον δοκιμασίαν ἀνεπιτυχῶς ὑποστὰς,
ἔνα γένηται δευτὸς καὶ πάλιν εἰς ὁμοίαν ἐξέτασιν, ὁφείλει
νὰ προσχάγῃ πιστοποιητικὸν ἐτέρως ἐκαστοῦ εὐδοκίμου
διδασκαλικῆς τῶν μαθημάτων τῆς αὐτῆς καὶ πρότερον
τάξεως.

Ἄρθρον 49.

Τὰ ζητήματα ἐν ταῖς γραπτῇς εἰσιτηρίοις καὶ κατὰ-
τακτήριοις ἐξετάσεσιν ὁρίζονται εὐθὺς πρὸ τῆς ἐξετάσεως
ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου καὶ τοῦ ἐξετάζοντος καθηγητοῦ ἢ
διδασκάλου. Ἐξετάζει δὲ ἐν ταῖς εἰσιτηρίοις καὶ κατὰτα-
κτηρίοις ἐξετάσεσιν ἕκαστον μαθητὴν ὁ διδάξων αὐτὸ ἐν τῇ
τάξει, δι' ἣν δοκιμάζεται ὁ μαθητὴς ἢ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου
ἐτέρος τοῦ αὐτοῦ μαθήματος ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ὁρισθείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 50.

Πάντες οἱ μαθηταὶ ὁφείλουσι νὰ πνευρίζωνται ἐν τῇ
οἰκείᾳ αἰθούσῃ κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἐξετάσεων δέκα λεπτὰ
πρὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῶν, ἔχοντες καὶ τὰ ἀνγκυλὰ πρὸς γραφὴν,
ὁ δὲ μετὰ τὴν κλήρωσιν τῶν ζητημάτων προσελθὼν ἀπο-
κλείεται τοῦ δικιωματος τῆς ἐξετάσεως.

Ἄρθρον 51.

Οὐδενὶ πλὴν τοῦ ἐξετάζοντος ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν
διάρκειαν τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων νὰ εὐρίσκηται ἐγγὺς τῶν
μαθητῶν ἢ νὰ εἴπῃ τι αὐτοῖς· καὶ τῷ ἐξετάζοντι δὲ οὐδε-
μὴν ἐπιτρέπεται νὰ παρασχῇ ἐπικουρίαν τοῖς ἐξεταζο-
μένοις.

Ἄρθρον 52.

Μαθητὴς κατὰ τὰς γραπτὰς ἐξετάσεις φωρθεὶς ἀντι-
γράφων ἐκ βιβλίου ἢ γραπτῶν σημειωμάτων ἢ ἔχων τοιαῦτα

βοηθήματα ἢ βοηθῶν ἢ βοηθούμενος ὑπὸ τινος τῶν ἐξετα-
ζομένων ἢ καθ' ὅλου δολιευόμενος τὰς ἐξετάσεις βαρμολο-
γεῖται ἐν ᾧ ἐξετάζεται μαθήματι διὰ τοῦ βαθμοῦ 0 καὶ δὲν
γίνεται δευτὸς εἰς προφορικὴν ἐξέτασιν τούτου, χαρακτηρί-
ζεται δὲ προσηκόντως καὶ ἡ διαγωγὴ τοῦ μαθητοῦ ἐν τῷ
οἰκείῳ πιστοποιητικῷ.

Ἄρθρον 53.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων ἡ ἐξόδος
τοῖς ἐξεταζομένοις δὲν ἐπιτρέπεται πλὴν ἐν ἀναπορεύτῳ
ἀνάγκῃ, ὅτε συγχωρεῖται αὐτῇ ὑπὸ αὐστηροτάτης ἐπιτή-
ρησιν.

Μαθητὴς ἐξελθὼν τῆς αἰθούσης τῶν ἐξετάσεων ἂνευ
τῆς ἀδείας τοῦ ἐξετάζοντος καὶ τῶν συνεπιτηρούντων λαμ-
βάνει 0 ἐν ᾧ ἐξετάζεται μαθήματι.

Ἄρθρον 54.

Μαθητὴς ἀσθενήσας, ἐν ᾧ ἐξετάζεται, δύναται νὰ τύχῃ
ἀδείας πρὸς ἀποχώρησιν, ἀν' ἑαυτὸς ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου
κληθεὶς πιστοποιήτῃ τὴν ἀσθένειαν λαμβάνονται δ' ὅμως
πρὸ ὁρθολογίων πάντοτε καὶ τὰ τυχόν μέλοι τῆς δηλώσεως
τῆς ἀσθενείας γεγραμμένα.

Ὁ μαθητὴς οὗτος συμπληροῖ τὰς ἐξετάσεις αὐτοῦ ἐν
χρόνῳ ὁριζομένῳ ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 55.

Μαθητὴς κατὰ τὰς γραπτὰς ἐξετάσεις ἄλλα ζητήματα
ἢ τὰ προτεθέντα λύσας βαρμολογεῖται διὰ τοῦ 0 ἐν τῷ
γραπτῷ, μειοῦται δὲ καὶ ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ ἐν τῷ πιστο-
ποιητικῷ.

Ἄρθρον 56.

Ἄν τις τῶν καθηγητῶν ἢ διδασκάλων ἢ ἐν τῷ ὁρι-
σμένῳ χρόνῳ δι' αἰουδήποτε λόγον μὴ διορθώσῃ τὰ γραπτὰ
τῶν μαθητῶν, ἢ καθόλου ἀποφύγῃ βαρμολογίαν ἐν τῷ οἰ-
κείῳ μαθήματι, ὁ προϊστάμενος ἢ ἄλλος τις ἀρμόδιος τῶν
διδασκόντων, ὑπὸ τοῦ συλλόγου ὁριζόμενος, ἀνακληθῆναι τὴν
διορθωσιν καὶ βαρμολογίαν, ἀλλὰ περὶ τούτου συντάσσεται
ἴδιον πρακτικόν, οὗ ἀντίγραφον ἀποστέλλεται ὡς τάχιστα
εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 57.

Μετὰ τὴν εἰς τὰ σχετικὰ βιβλία καταχώρισιν τῶν βαθ-
μῶν καὶ τὴν μονογράφησιν αὐτῶν, οὐδεμίαν οὐδαμῶς μετα-
βολὴν τούτων δύναται νὰ γένηται.

Ἄρθρον 58.

Τὰ γραπτὰ δοκίμια τῶν ἐξετάσεων, ἐν οἷς καὶ τὰ γρα-
πτὰ γυμνάσματα, φυλάττονται ἐπὶ ἐν ἑτος ὑπὸ τοῦ προϊ-
σταμένου τοῦ σχολείου ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτοῦ κατὰ τάξιν
καὶ μαθήματα τεταξινομημένα.

Ἄρθρον 59.

Μαθητὴς γυμνασίου ἢ ἐλληνικοῦ σχολείου ὑφίσταται
τὴν ἐπὶ προαγωγῇ ἢ ἀπολύσει ἐξέτασιν μόνον ἐν ᾧ τελευ-
ταῖον ἐμαθήτευσε παιδευτηρίῳ.

Ἄρθρον 60.

Οὐδενὶ ἐπιτρέπεται νὰ ὑποστῇ τὴν ἀπολυτήριον ἀπὸ
γυμνασίου ἐξέτασιν, ἂν μὴ δοκιμασθεὶς κατετάχῃ ἐν τῇ
ἀνωτάτῃ τοῦ γυμνασίου τάξει καὶ διήκουσεν ὡς τακτικὸς
μαθητὴς τὰ τῆς τάξεως ταύτης μαθήματα ἐν τινὶ δημο-
σίῳ γυμνασίῳ.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαλλάττονται οἱ μαθηταὶ, οἱ
κατ' οἶκον ὑπ' ἀνεγνωρισμένων καθηγητῶν διδασκόμενοι με-
μαρτυρημένως τὰ ἐν τῷ γυμνασίῳ διδασκόμενα μαθήματα

καὶ βουλόμεναι νὰ ὑποστῶσι τὴν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν.

Αἱ μαθητρίαι αὐταὶ ἐξετάζονται ὡς καὶ οἱ ἀπολυόμενοι μαθηταὶ τοῦ γυμνασίου.

Ἄρθρον 61.

Ἐξελεγχθέντος, ὅτι μαθητὴς ἐγένετο δεκτὸς πρὸς ἐξέτασιν παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος διατάγματος, θεωρεῖται ὡς μὴ ἐξετασθείς· καὶ ἐπιτυχὼν ἄρα δὲν προάγεται, οἱ δὲ ἐξετάσαντες καταδιώκονται ποινικῶς.

Ἄρθρον 62.

Μαθητὴς μὴ προαχθεὶς μετὰ διετῇ φοίτησιν ἐν τῇ αὐτῇ τάξει ἀποπέμπεται τοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 63.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν συμπληρωτικῶν, εἰσιτηρίων καὶ κατατακτηρίων ἐξετάσεων ὀρίζονται καὶ δημοσιεύονται, ὡς καὶ τὰ τῶν θερινῶν (ἄρθρον 30). ἰσχύουσι δὲ περὶ τῶν ἐξετάσεων τούτων πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ κεφαλαίου τῶν θερινῶν ἐξετάσεων, αἱ μὴ ἀναφερόμεναι εἰδικῶς εἰς ταύτας τὰς ἐξετάσεις.

Ἄρθρον 64.

Ἡ διαγωγή τῶν μαθητῶν χαρακτηρίζεται διὰ τῶν λέξεων· κοσμιωτάτη, κοσμία, καλή, ἐπίμορφος καὶ κακή.

Καθορίζεται δ' αὕτη κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὑπὸ τοῦ συλλόγου καὶ ἀναγράφεται ἐν ταῖς οἰκείαις στήλαις τοῦ γενικοῦ ἐλέγχου.

Τῷ κακῇ διαγωγῇ ἐπιδειχθέντι μαθητῇ διὰ πρακτικοῦ τοῦ συλλόγου, κυρουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἀπαγορεύεται ἡ κατὰ τὸ ἐπὶ σχολικὸν ἔτος μαθητεία ἐν τῷ αὐτῷ σχολείῳ.

Ἄρθρον 65.

Οἱ προϊστάμενοι τῶν τε δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἀνεγνωρισμένων γυμνασίων τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποστέλλουσι κατ' Ὀκτώβριον μεσοῦντα ἐκάστου ἔτους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως πίνακα περιέχοντα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων πάντων τῶν νομίμως ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ μαθητολογίῳ τοῦ οἰκείου ἐκπαιδευτηρίου μαθητῶν, καὶ τὸ ὄνομα

καὶ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Πάντες οἱ πίνακες οὗτοι θὰ δημοσιεύωνται ἐν χειρῷ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου καὶ θὰ ἀποστέλλωνται εἰς πάντα τὰ προειρημένα ἐκπαιδευτήρια. Τοὺς πίνακας τῶν διευθυντῶν τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων τοῦ Κράτους προσυπογράφει καὶ ὁ ἐποπτεύων αὐτὰ γυμνασιάρχης συνυπευθύνως.

Ἄρθρον 66.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Β. διατάγματος ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ Βαρβακείου λυκείου, πλὴν ὡς πρὸς τὰ μὴ ἐν αὐτῷ διδασκόμενα λατινικά.

Ἄρθρον 67.

Ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως αἱ ἐξετάσεις διενεργοῦνται καθ' ὃν καὶ ἐν τοῖς ὁμοιοβάθεσι δημοσίοις σχολείοις τρόπον, ἀλλὰ τὴν ἀνωτάτην ἐν αὐταῖς ἐπιβλεψὶν ἀσχεῖ ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διορισμένος ἐπὶ τῆς γυμνασιάρχης ἢ ὁ ἀναπληρῶν αὐτὸν καθηγητής.

Οὗτος ἐγκρίνει καὶ τὸ ὑποβαλλόμενον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτηρίου πρόγραμμα τῶν ἐξετάσεων, ἐξελέγχει τὰ ζητήματα τῆς διδασκαλίας ὅλης, προΐσταται τῆς κληρώσεως, προτείνει τὰ ἀδίδακτα τεμάχια καὶ τέλος ὑποβάλλει ἐν ἐκθέσει τὸ πῶρισμα τῶν ἀντιλήψεων αὐτοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐποπτεύοντα τὸ ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτήριον γυμνασιάρχην ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ νὰ διδάσκη ἐν τούτῳ.

Ἄρθρον 68.

Πᾶσα προτέρα διάταξις, ἀντικειμένη πρὸς τὸ παρὸν διάταγμα, καταργεῖται.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσιευσὶν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 25ῃ Μαΐου 1912.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὁ Ὑπουργός

ΑΠ. Γ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΗΣ